

Täisealise inimese eestkoste

Kui täiskasvanud inimene ei suuda psüühikahäire tõttu kehtvalt oma tegudest ja nende tagajärgedest aru saada, võib kohus määrata talle eestkostja.

Eestkostja määratakse inimese enda, tema vanema, abikaasa, täisealise lapse või omavalitsuse avalduse alusel või kohtu algatusel.

Kes on eestkostja?

- eestkostja on inimesele kohtu poolt määratud seaduslik esindaja
- kohus määrab eestkostjaks inimese, kellel on sobivad isikuomadused ja võimed vajalike ülesannete täitmiseks. Eestkostja määramisel arvestatakse eestkostja ja eestkostetava (inimene, kellele on määratud eestkostja) omavahelisi suhteid ning eestkostetava soovi, keda ta enda eestkostjaks soovib.
- eestkostjaks ei määrata selle hoolekandeasutuse töötajat, kus inimene elab.
- inimese saab eestkostjaks määrata tema nõusolekul.
- kui eestkostjaks ei leita sobivat inimest, määrab kohus eestkostjaks selle valla- või linnavalitsuse, millega inimene kõige rohkem seotud on.

Eestkoste sisu

- eestkostja esindab eestkostetavat, kaitseb tema vara, õigusi ning huve. Eestkoste seatakse kohtu poolt vastavalt vajadusele kõigi asjade ajamiseks või ainult osadeks tegevusteks (näiteks rahalised tehingud, abiellumine, isaduse omaksvõtmine vm tähtsad otsused, mis inimese õigusi ja kohustusi oluliselt mõjutavad. Eestkoste valdkonnad pannakse kirja kohtumäärusesse).
- eestkostja peab hoolitsema selle eest, et eestkostetav saaks vajalikul määral ravi- ja sotsiaalteenuseid. Kui eestkostja vastutab hoolduse korraldamise eest, siis allkirjastab ta eestkostetava asemel kõik sotsiaalteenuste osutamisega seotud dokumendid.

Eestkoste ei ole vajalik, kui täisealise huve saab kaitsta volituse andmise ning perekonnaliikmete või muude abiliste kaudu.

- eestkostja tegevust ja eestkoste jätkamise vajadust kontrollib kohus. Eestkoste määratakse kuni viieks aastaks, sest eestkoste vajadus võib muutuda või lõppeda.
- eestkostja esitab igal aastal kohtule aruande oma ülesannete täitmise kohta.

Eestkoste määramise algatamine

- kui näed, et sinu täiskasvanud laps, abikaasa või vanem vajab eestkostjat või vajad ise eestkostjat, pöördu **vabas vormis avaldusega** kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja või eestkostetava elukohajärgse kohtu (nt Harju Maakohtu) poole. Kui oled Tallinna Vaimse Tervise Keskuse klient, saad abi tegevusjuhendajalt või sotsiaaltöötajalt. Avalduses tuleb olukorda selgitada.
- avalduse esitamisega kaasneva riigilõivu **10 eurot** saab maksta kohtumajas või pangas
- enne eestkoste määramist hindab kohus omavalitsuse sotsiaaltöötaja, arsti ja sageli ka kohtupsühhiaatri abiga eestkostetava olukorda ja vajadusi.

